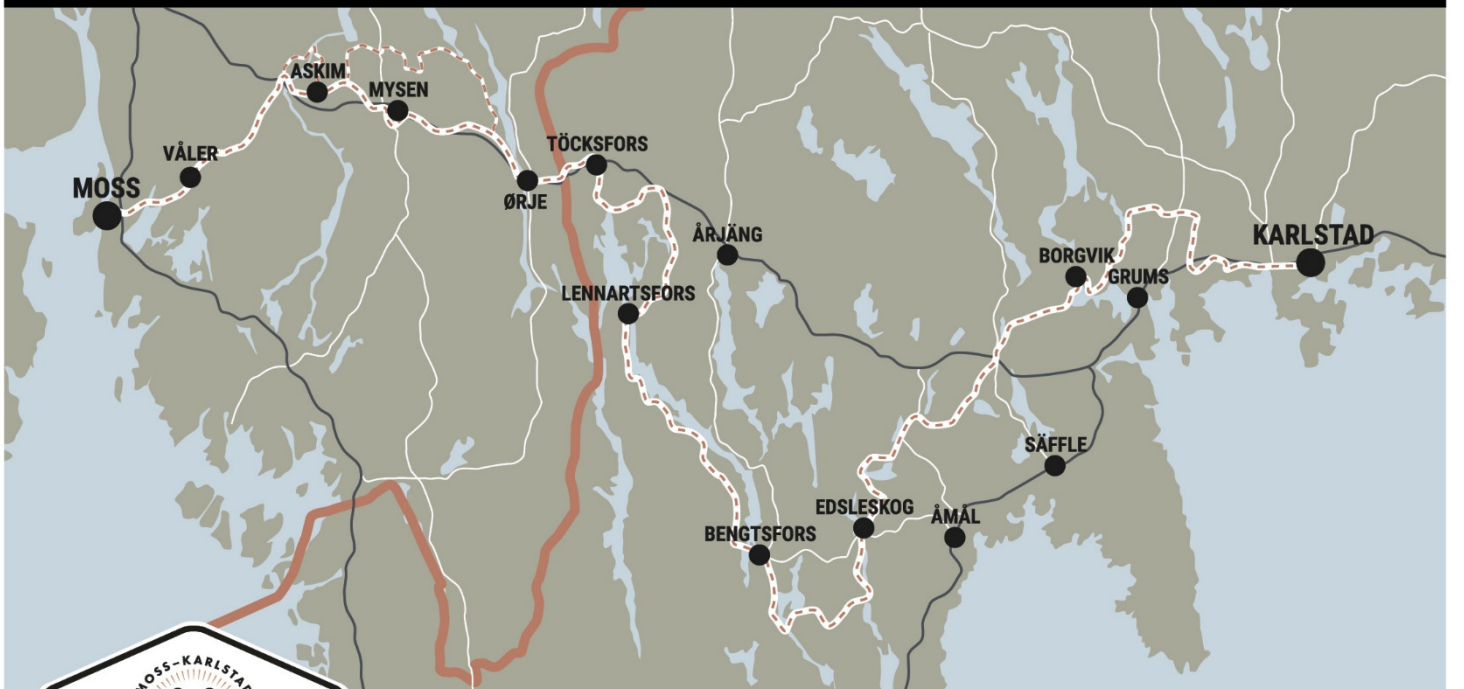

SLUTRAPPORT - UNIONSLEDEN 2016 - 2021

CYKLA UNIONSLEDEN I NORGE & SVERIGE

Ta del av fantastisk natur och historia - www.unionsleden.com

Slutrapport

Projekt Unionsleden 2016-2021

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning
2. Projektets bakgrund
3. Mål, resultat och förväntade effekter
4. Projektorganisation
5. Indikatorer
6. Gränsöverskridande mervärde
7. De horisontella kriterierna
8. Information och kommunikation
9. Förankring av projektets resultat och effekter
10. Aktiviteter och ekonomi
11. Förslag och idéer

1. Sammanfattning

Årjängs kommun och Grensekomiteen Värmland-Østfold har varit projektägare och huvudmän för Unionsleden 2016-2021. Syftet med projektet har varit att skapa en cykelled för rekreation och turism. Unionsleden är 350 km lång och sträcker sig från norska Moss i väster till svenska Karlstad i öster. Den svenska sträckan är dessutom Sveriges 4:e nationella cykelled. Namnet och idén till sträckningen har leden fått efter den Norsk/Svenska union som bildades i Moss 1814 och upplöstes i Karlstad 1905. Leden går på lågtrafikerade landsvägar, grusvägar och cykelvägar genom gränsregionens kultur- och naturlandskap där bland annat platser med betydelse för områdets historia passeras och kan upptäckas/upplevas.

Projektet har haft flera målgrupper: allmänheten i stort men framför allt mer specifikt potentiella besökare, researrangörer, lokala näringsidkare inom besöksnäringen, cykelklubbar, skolor, lokala byalag och privata väghållare. Andra viktiga målgrupper har varit berörda kommuner och regionala myndigheter och de regionala turistorganisationerna.

En övergripande målsättning för projektet har varit att den färdiga cykelleden skall skapa förutsättningar för fortsatt samverkan över landsgränsen och bidra till ett starkare lokalt näringsliv.

Leden är färdigställd och godkänd av Trafikverket och Statens Vegvesen och öppen för trafik. Grensekomiteen Värmland-Østfold är Unionsledens ledhuvudman.

Den svenska delen av Unionsleden numera även Sveriges fjärde nationella cykelled vilket i sig är både en kvalitetsstämpel och en stark konkurrensfaktor.

På grund av den rådande situationen med Covid-19 har gränsen i princip varit stängd och vi har därför inte kunnat genomföra en offentlig invigning av leden. Men i juni i år genomförde en digital invigning där vi öppnade upp leden för cyklister på ömsesidor av gränsen och samtidigt lanserades www.unionsleden.com

Vi har haft en mycket positiv respons från både researrangörer och cyklister så långt. Leden kommer att invigas i sin helhet men det kommer ske inför säsongen 2022 efter projektet har avslutats.

1. Summary

Årjäng Municipality and the Värmland-Østfold Border Committee have been project owners for the Union Trail 2016-2021. The purpose of the project has been to create a cycle path for recreation and tourism. The Union Trail is 350 km long and stretches from Norwegian Moss in the west to Swedish Karlstad in the east. The Swedish section is also Sweden's 4th national cycle route. The name and the thinking behind the route came from the union between Norway and Sweden that was established in Moss in 1814 and dissolved in Karlstad in 1905. The trail runs on low-traffic country roads, gravel roads and cycle paths through the border region's cultural and natural landscape.

The project has had several target groups: the general public but above all more specifically potential visitors, touroperators, local entrepreneurs in the tourism business, cycling clubs, schools, local communities and private road owners. Other important target groups have been the municipalities, regional authorities and the regional tourism organizations.

An overall goal for the project has been that the completed cycle path will create conditions for continued collaboration across the national border and contribute to a stronger local business community.

The trail is completed and approved by the Swedish Transport Administration and the Norwegian Public Roads Administration and is open to traffic. The Värmland-Østfold border committee is the joint leader of the Union Trail.

The Swedish part of the Union Trail is now also Sweden's fourth national cycle trail, which in itself is both a seal of quality and a strong competitive factor.

Due to the current situation with Covid-19, the border has in principle been closed and we have therefore not been able to carry out an official opening of the trail. But in June this year, a digital opening was held where we opened up the trail for cyclists on both sides of the border and at the same time www.unionsleden.com was launched.

We have had a very positive response from both touroperators and cyclists so far. The official opening of the trail will be held in the spring of 2022, after the project has ended.

2. Projektets bakgrund

Tankarna om en internationell cykelled mellan Norge och Sverige tillkom i samband med en studieresa till Ungern där cykelturismen längs Donau och mellan länder fått stort intresse. För att undersöka förutsättningarna och intresset för en gränsöverskridande cykelled i våra gränsregioner genomförde Grensekommiteen Värmland-Östfold en förstudie 2014. Resultatet var ett överlag positivt beslutsunderlag vilket ledde till att man beslutade sig för att söka medel från Interreg för ett genomförandeprojekt: etablera en internationell cykelled – Unionsleden mellan Moss och Karlstad.

Namnet Unionsleden är förstås knutet till unionen mellan Norge och Sverige som bildades i bildades i Moss 1814 och upplöstes i Karlstad 1905.

Projektidén för Unionsleden har varit att etablera en gränsöverskridande cykelled för rekreation och turism då intresset för den är typen av cykling har ökat kraftigt i både Sverige och Norge men inte minst internationellt. En gemensam historia i gränsregionen, gränsövergången, kulturhistoriska platser, natur- och kulturlandskap, sjöar och kanaler, lågtrafikerade landsvägar, grusvägar och cykelvägar, i huvudsak mindre byar och samhällen, de lite större städerna Karlstad respektive Moss vid ledens start/mål och inte minst ett cykelvänligt boende längs leden skall göra Unionsleden till en unik upplevelse.

Projektet har haft flera målgrupper: allmänheten i stort men framför allt mer specifikt potentiella besökare, researrangörer, lokala näringsidkare inom besöksnäringen, cykelklubbar, skolor, lokala byalag och privata väghållare. En annan viktig målgrupp har varit berörda kommuner och regionala myndigheter och de regionala turistorganisationerna.

3. Mål, resultat och förväntade effekter

Projektet har haft 5 st specifika verksamhetsmål:

1. Etablera en samarbetsstruktur för utvecklingen av Unionsleden.
2. Öka kompetensen kring storytelling om svensk-norsk natur och kulturarv.
3. Lyfta fram kulturhistoriska och naturhistoriska attraktioner för cykelturister.
4. Lansera och marknadsföra Unionsleden.
5. Skapa en konkurrenskraftig och säker infrastruktur av Unionsleden.

3.1 Etablera en samarbetsstruktur för utvecklingen av Unionsleden

Redan från projektstart påbörjades arbetet med att bygga upp en samarbetsstruktur för utvecklingen av Unionsleden. I och med att projektledningen 2018 beslutade sig om att lämna in en ansökan om att få etablera Unionsleden som nationell cykelled på svenska sidan blev det Trafikverkets krav på ledhuvudmannaskapet som styrte samarbetsstrukturen.

Resultat:

Det är Grensekomiteen Värmland-Østfold som är ledhuvudman för hela Unionsleden och Trafikverket respektive Statens Vegvesen som ansvarar för skyltningen. Kommunerna ansvarar för den lokala infrastrukturen och att information rörande besöksnäringen uppdateras. De regionala turistorganisationerna bidrar med marknadsföring av Unionsleden. Ledhuvudmannen har under projektperioden beviljats ett gränsöverskridande projekt för fortsatt utveckling av ledhuvudmannaskapet efter Interreg-projektets avslutning.

Effekt:

Ger goda förutsättningar för framtida arbete med utvecklingen av Unionsleden. Säkerställer övergång till huvudman efter projektets genomförande. Utvecklingen av en webblösning för Unionsleden har intensifierat samarbetet ytterligare och satt en god struktur för hur det fortsatta arbetet skall drivas inom ramen för det ordinarie arbetet i kommunerna och de regionala turistorganisationerna. Den färdiga webbplattformen integrerar tre regioner och två länders turistdatabaser. Lösningen skapar goda möjligheter för vidareutveckling i gränsområdet när det gäller att lyfta ledbaserad turism.

3.2 Öka kompetensen kring storytelling om svensk-norsk natur och kulturarv.

Ökad kompetens avseende storytelling om svensk-norsk natur- och kulturarv har varit en viktig del i projektarbetet. Redan tidigt i projektet gjorde projektgruppen en inventering av lämpliga sevärdheter och besöksmål som gav en god uppfattning om det som cyklisterna kan tänkas möta på sin resa. Mot slutet av projektet och i samband med utvecklingen av ledens hemsida intensifierades arbetet och en särskild grupp med representanter för de regionala turistorganisationerna och kommunerna bildades.

Resultat:

Det intensiva arbetet i samverkan med berörda kommuner och de regionala turistorganisationerna har i hög grad ökat kompetensen om områdets natur- och kulturarv. Via hemsidan finns nu utmärkta beskrivningar på detta tema och vad cyklisten kan möta på sin resa.

Effekt:

Kompetensen hos berörda aktörer har ökat väsentligt och vi har nu alla förutsättningar för att kunna sprida budskapet till berörda målgrupper och allmänheten i stort.

3.3 Lyfta fram kulturhistoriska och naturhistoriska attraktioner för cykelturister

Vi filmade/fotograferade ett flertal platser längs leden med syfte att ta fram ett marknadsföringsmaterial för i första hand webb och sociala medier. Vi valde platser och miljöer utifrån kulturhistoriska attraktioner, boende, mat och naturupplevelser.

Kommunerna bidrog vidare med information och ytterligare bildmaterial.

Sammantaget ger detta en bra bild av vad vårt område erbjuder våra besökare.

Resultat:

I samband med att leden färdigställdes i månadskiftet maj/juni lanserade vi Unionsledens hemsida.

Vi är väldigt nöjda med hur vi här lyfter fram kulturhistoriska och naturhistoriska attraktioner.

Effekt:

Vi har nu ett bra marknadsföringsmaterial där bland annat kultur- och naturhistoriska attraktioner lyfts fram och visas på webben

Vi har redan fått fin respons och feedback på både leden och hemsidan. Den först testresan som genomfördes på den svenska delen i början av juni av en researrangör resulterade i detta betyg: Det gav verkligen mersmak och vi vill gärna låta fler cyklister njuta av den. 2022 kommer vi att erbjuda hela sträckan Moss-Karlstad.

3.4 Lansera och marknadsföra Unionsleden.

För att kunna lansera och marknadsföra en cykelled måste den vara helt komplett färdig och godkänd av Trafikverket respektive Statens Vegvesen.

I samband med projektledningsskiftet den 1 april 2018 blev det uppenbart att förutsättningarna för en ledetablering inte blivit klarlagda i förstudien även om Trafikverket och Statens Vegvesen ställt sig positiva. Detta ledde till att ett betydligt mer omfattande arbete än planerat har fått läggas ner på ledens dragning, fysiska infrastruktur och skyltplanering vilket också lett till att projektet försenats.

Resultat:

Leden färdigställdes i början av juni 2021 och är godkänd av Trafikverket och Statensvegvesen. Den fysiska leden och webbportalen lanserades i direkt anslutning till godkännandet och marknadsföring har påbörjats.

Det kvarstår att sätta upp informationstavlor i respektive kommun till säsongen 2022. Varje kommun ansvarar för att detta görs.

Effekt:

På grund av den rådande situationen med Covid-19 har gränsen i princip var stängd och vi har därför inte kunnat genomföra en offentlig invigning av leden. Men i juni genomfördes en digital invigning där vi öppnade upp leden för cyklister på ömsesidor av leden. Vi har haft en mycket positiv respons från både researrangörer och cyklister så långt. Leden kommer att invigas i sin helhet men det blir först aktuellt efter projektet har avslutats.

3.5 Skapa en konkurrenskraftig och säker infrastruktur av Unionsleden.

För att kunna skapa en cykelled som Unionsleden där en stor del av ledsträckorna går på lågtrafikerade landsvägar eller enskilda vägar med statligt/kommunalt stöd är samverkan med Trafikverket respektive Statensvegvesen en grundförutsättning. Utan myndigheternas medverkan och godkännande kan inte den här typen av cykelled etableras överhuvudtaget.

Godkända leder innebär både en säker infrastruktur och en konkurrensfaktor.

I samband med projektledningsskiftet på svensk sida beslutades att man skulle ansöka om nationell ledstatus på den svenska sträckningen. Detta innebär ökade krav på attraktivitet, tillgång till boende och service mm.

Resultat:

Leden är färdigställd och godkänd av Trafikverket och Statens Vegvesen och öppen för trafik även om det under den första säsongen varit mycket begränsade möjligheter att passera gränsen.

Det egentligen två punkter på leden som behöver ses över efter projektets avslutning:

1) Bron vid Rødsund på den norska sträckan mellan Moss-Våler – Behov av en säkrare överfart. Projektet har uppmärksammat detta och ansvaret ligger hos Viken Fylkeskommune.

2) Själva gränsövergången. Det pågår en omfattande infrastrukturensatsning på en ny vindkraftspark som påverkar övergången. Det kan bli aktuellt med en tillfällig lösning på gränsövergång under 2022

Effekt:

Leden öppnades i början av juni samtidigt som hemsidan lanserades. Så långt har det varit en mycket positiv respons från intressenter, researrangörer och cyklister.

Att den svenska delen av Unionsleden numera även Sveriges fjärde nationella cykelled innebär både en kvalitetsstämpel och en stark konkurrensfaktor.

4. Projektorganisation

Projektledning

Årjängs kommun har varit projektägare på svensk sida och Grensekomiteen Värmland-Østfold på norsk sida. Projektledningen har delats mellan de båda projektägarna. Årjängs kommun har haft ansvar för den gränsöverskridande koordineringen av projektet.

Projektgrupp

Projektgruppen har bestått av representanter från samtliga deltagande kommuner. Mycket av projektets utveckling och framdrift har gått genom projektgruppen. Det har genomförts många möten och aktiviteter för att öka kunskapen om cykelturismen, skapa gemensam förståelse för projektet och inte minst kartlägga och planera de olika delsträckorna samt inhämta kunskap om de lokala kultur- och naturhistoriska attraktionerna.

Projektgruppen reste tidigt i projektet till Belgien för att gemensamt studera hur cykelturism, skyltning och infrastruktur fungerar i en utvecklad cykeldestination. Detta var en mycket lyckad studieresa som både höjde kompetensen och engagemanget hos deltagarna.

På grund av mycket arbete med den fysiska infrastrukturen och inte minst en pandemi så har det varit mindre med möten i slutet av projektperioden.

Styrgruppen

Styrgruppen har utgjorts av politiker, näringsidkare samt representanter för de regionala turistorganisationerna. Styrgruppen har informerats löpande om projektets framdrift via nyhetsbrev och i samband med styrgruppsmötena. Under framförallt projektets sista år har delar av gruppen, de regionala turistorganisationerna, deltagit mycket aktivt i projektet genom framför allt utvecklingen av webbplattformen.

5. Indikatorer

Projektets aktivitetsindikator/-er som beskrivet i tilsagn/beslut	Antal enligt projektbeslut	Hittills uppnått sedan projekt-start
Gemensamma kulturarv där insatser för ökad tillgänglighet och hållbart bevarande har genomförts.	30	>30

Totalt är det idag drygt 100 unika besöksmål/aktiviteter som lyfts fram som möjliga upplevelser under "se och göra" längs Unionsleden.

Upplev konst i världsklass, besök museer, historiska platser och andra sevärdheter. Längs cykelleden finns också många möjligheter att utöva andra aktiviteter som paddling, vandring eller dressin.

6. Gränsöverskridande mervärde

Gränsen har varit en förutsättning för projektet men blev från 2020 och fram till sensommaren 2021 mycket påtagligt stort hinder. Pandemin med Covid-19 och en i princip stängd gräns försvårade både projektplanering och fysiska möten. Men detta till trots så har projektarbetet flutit på med hjälp av telefon, mail och digitala möten. Ett välfungerande starkt gränsöverskridande projektnätverk har också varit en framgångsfaktor.

6.1 Gränsen som resurs

Unionsleden omfattar två länder, tre regioner och tio kommuner med det gemensamma målet att etablera en internationell cykelled mellan Moss vid Oslofjorden i Norge och Karlstad vid Sveriges största insjö Vänern. Ledens namn kommer av att Sverige och Norge mellan 1814 – 1905 var en union. Unionen bildades i Moss och avslutades i Karlstad precis som cykelleden.

Det är gränsen och vår gemensamma historia som är grunden till projektet och alltså en grundläggande förutsättning för att kunna etablera leden.

6.2 Utnyttjande av kritisk massa

Projektet bidrar starkt till att knyta samman två länder och dess kommuner, orter och bygder med en gemensam cykelled. Leden stärker besöksnäringen och gynnar lokalbefolkningens möjligheter till cykelpendling och aktivt friluftsliv för ökad folkhälsa och minskad miljöpåverkan.

En internationell cykelled som Unionsleden som knyter samman gränsområdet erbjuder en unik upplevelse inte minst för besökare från andra länder men även för norska och svenska cyklister.

6.3 Överbryggande av gränshinder

Unionsleden är ett mycket konkret exempel på ett gränsöverskridande projekt som skapar mervärde lokalt, regionalt och nationellt. Leden kommer att bidra till att gränsområdet som cykeldestination kommer att utvecklas och den unika webblösningen skapar stora möjligheter till nya gränsöverskridande satsningar inom besöksnäringen.

Genom projektet finns nu en gemensam kompetens när det gäller utveckling av cykelleder och de krav som ställs från myndigheter men också vilka behov som besökarna har. Projektet har också lagt grunden för fortsatt gränsöverskridande samverkan inte minst tack vare det nätverk som byggts upp mellan de regionala organisationerna, kommunerna och näringslivet i gränsregionen.

7. De horisontella kriterierna

7.1 Hållbar utveckling

Cykelturism är ett miljövänligt sätt att turista på. Den typ av cykelupplevelse som Unionsleden erbjuder sliter inte heller på naturen då leden går på befintliga lågtrafikerade vägar och cykelleder. Miljövänligt resande har varit en viktig princip och mål med projektet och vi har försökt hitta lösningar och synergieffekter mellan cykel och kollektivtrafik över gränsen. Detta har vi inte löst ännu men problemet har uppmärksamats och i takt med att behovet växer så kommer lösningarna. Det ligger i tiden att satsa på cykelturism ur miljösynpunkt.

7.2 Lika möjligheter och icke-diskriminering

Cykling är en aktivitet som kan inkludera alla grupper oavsett kön, bakgrund, religion eller etnicitet. För personer med funktionsvariationer så är vissa delar mer krävande men inte omöjliga. Besöksnäringen är inriktad på möten mellan människor över landsgränser och med nya kulturupplevelser vilket också stämmer väl för Unionsleden som riktar sig både på inhemska och utländska besökare.

7.3 Jämställdhet

Vi har strävat efter en jämn fördelning mellan kvinnor i män i projektet i såväl projektledning som projektgrupp och styrgrupp. Vidare är det en jämn fördelning mellan kvinnor och män i det marknadsföringsmaterial i form av film och foto som tagits fram genom projektet.

8. Information och kommunikation

Projektet har följt de regler och riktlinjer som gäller information och kommunikation. I all kommunikation har det tydligt framgått hur projektet finansierats. Programmets logotype har synliggjorts på webbsidor, skyltar, roll-ups, trycksaker, presentationer och nyhetsbrev. Unionsledens unika webbsida www.unionsleden.com kommer att drivas och utvecklas vidare.

9. Förankring av projektets resultat och effekter

Ledens huvudman Grensekomiteen Värmland-Østfold har nu tagit över driften av leden. För att säkerställa ett bra och hållbart ledhuvudmannaskap har de sökt och beviljats projektmedel med fokus på huvudmannaskapets organisation och uppgifter inklusive drift och finansiering.

Ledhuvudmannen har ansvaret för hela Unionsleden och Trafikverket respektive Statens Vegvesen som ansvarar för skyltningen. Kommunerna ansvarar för den lokala infrastrukturen och att information rörande besöksnäringen uppdateras. De regionala turistorganisationerna bidrar med marknadsföring av Unionsleden via sina kanaler.

Vi har samverkat med LET-projektet för produktveckling och paktering av leden. LET-projektet har primärt kontaktat de boendeanläggningarna som identifierats i respektive kommun men också arrangerat en testresa med en researrangör på den svenska delen av leden (pga pandemin var gränsen stängd). Detta gav oss fin och värdefull feedback. LET-projektet pågår även efter Unionsledsprojektets avslutning.

10. Aktiviteter och ekonomi

Projektet har i stort genomfört alla aktiviteter och hållit budget. Men på grund av att planeringen och etableringen av den här typen av cykelled är mycket omfattande på grund av regelverk och ledtider så har en del omfördelning av budgeten inom olika utgiftsslag varit nödvändiga. Detta har tillsammans med pandemin också lett till att projektet behövt förlängas vilket också fått konsekvenser för hur budgeten fördelats.

Vidare så har utvecklingen av webplattformen varit mycket mer omfattande och komplicerad än vad man förstod när projektet skrevs och godkändes av Interreg. Men tack vare ett mycket stort engagemang från de regionala turistorganisationerna och samtliga kommuner under ledning/samordning av projektledningens kommunikationsexpert är www.unionsleden.com lanserad inom ramen för budget.

Svensk budget i EUR och utfall:

Utgifter	Budget enligt beslut	Faktiskt utfall
Externa tjänster	110 000,00	115 401,53
Personal	200 000,00	230 387,37
Resor och logi	33 000,00	24 752,02
Schablonkostnader	30 000,00	34 541,58
Utrustning	63 000,00	2 970,52
Summa utgifter	436 000,00	408 053,02
Offentliga bidrag i annat än pengar	54 000,00	55 592,64
Summa bidrag i annat än pengar	54 000,00	55 592,64
Summa totala utgifter	490 000,00	463 645,66

Norsk budget i NOK och utfall

KOSTNADSTYPER Hovedart	AKKUMULERTE KOSTNADER		GODKJENTE KOSTNADER	
	Denne per.	Tidligere per.	Norsk partner	Rest
01.Eget personale	0	1 061 500	398 016	-663 484
02.Eksterne tjenester	0	469 596	720 000	250 404
03.Kontor og administrasjon	0	111 483	55 984	-55 499
04.Investeringer	0	540 987	592 000	51 013
05.Reiseutgifter	0	214 517	272 000	57 483
21.Eksternt offentlig direkte finansierte utgifter	0	312 250	300 000	-12 250
SUM KOSTNADER	0	2 710 333	2 338 000	-372 333

11. Förslag och idéer

Unionsleden är en unik internationell cykelled som lagt en gemensam grund för fortsatt utveckling av gränsregionen. Genom fortsatt utveckling av leden med fler aktörer och sevärdheter kommer leden att växa men den skapar också förutsättningar för andra möjligheter både lokalt, regionalt och inte minst gränsöverskridande.

En intressant möjlighet som diskuterats är att Unionsleden skulle kunna bli en del av en framtida Eurovelo-led genom förlängning västerut och österut. En annan idé som lyfts är att undersöka möjligheterna utveckla området med cykelleder söderut som på sikt skulle kunna ansluta till Bohusleden/Kattegattleden i Sverige via t ex Haldenvassdraget i Norge och Lelångenbanan i Sverige.

Vi har genom utvecklingen av Unionsledens webb utvecklat en unik webblösning som kan komma till stor nytta för kommande leder som Vänerleden med flera men också för utveckling av annan ledbaserad turism på både lokal, regional och gränsöverskridande nivå. Vi har gjort ett stort utvecklingsarbete inom ramen för projektet och här finns mycket att lära, dra nytta av eller utveckla vidare.

Miljövänligt resande har varit en viktig princip och mål med projektet och vi har försökt hitta lösningar och synergieffekter mellan cykel och kollektivtrafik över gränsen. Detta har vi inte löst ännu men problemet har uppmärksammats och i takt med att behovet växer så kommer lösningarna. Här behövs ytterligare insatser och det är viktigt att frågan lyfts och drivs av såväl berörda regioner och kommuner. Det ligger i tiden att satsa på cykelturism ur miljösynpunkt.

Slutligen bör man fundera vilka krav som bör ställas på en förstudie innan man beslutar sig för ett genomförandeprojekt. Vi hade sparat mycket tid och planering om inte minst regelverk och krav från Trafikverket och Statens Vegvesen varit klarlagda i förstudien. Samtidigt är det förstås inte helt lätt veta vilka frågeställningar en förstudie bör ge svar på, vilken kvalitet på svaren man bör kräva och kanske även vem som har kompetensen att svara. Båda de statliga verken ställde sig positiva till projektet i förstudien men de lämnade inga egentliga synpunkter på den tänkta dragningen. Men vi har haft ett mycket gott samarbete med både Trafikverket och Statens Vegvesen under genomförandeprojektet vilket även ökat såväl vår som deras kompetens när det gäller cykelleder och utan deras medverkan hade det aldrig blivit någon led överhuvudtaget.

12. Bilagor

www.unionsleden.com

Planera din resa ▾ Läs mer ▾ Karta 🔍

Svenska / Norska ▾ **Interreg Sverige-Norge**

Om Unionsleden →

 Etapper	 Boenden	 Se & göra
 Mat & Dryck	 Service	 Karta

Informationsskyltar

NOR MOSS-KARLSTAD SWE
UNIONSLEDEN

UNIONSLEDEN är 250 km lång och sträcker sig mellan Moss i väster och Karlstad i öster. Den svenska sträckan är Sveriges fjärde nationella cykelled. När du cyklar Unionsleden kommer du att såga av det vackra omgivande landskapet. En stund cyklar du genom byar, i närliggande nägon av alla vägar. Du kommer cykla på vacker gravel genom ådalar och öppna landskap med berömda djur. Området har ett rikt naturarv med fåglar, fisk och mycket annat som kan dyka upp längs vägen. Du har aldrig långt till ett avsevärt bad eller vackra utsiktspunkter där du kan äta din picknick.

Hemmet och idén till sträckningen har leden fått efter den Norske. Svenska delen som tillades i Moss 1914 och avslutades i Karlstad 1925.

UNIONSLEDEN is 250 km long and runs between Moss in west and Karlstad in east. The Swedish section is also Sweden's fourth national cycle trail. When you cycle along Unionsleden you will be struck by the beautiful and varying landscape. One minute you're pedalling through a village, the next minute alongside one of our many lakes. You will be cycling on winding gravel lanes through woods and open landscapes with grazing animals. The area is rich in wildlife with elk, deer, foxes and other fauna. You are never far from a place for a refreshing dip or a beautiful vantage point for your picnic.

The idea and the name of the route came from the union between Norway and Sweden that was established in Moss in 1914 and dissolved in Karlstad in 1925.

www.unionsleden.com

Interreg Sverige-Norge

Folder

Mässkit

